

HET HISTORISCH ORGEL IN VLAANDEREN
deel IIa
(provincie Vlaams Brabant - arrondissement Halle-Vilvoorde)
uitg. Ministerie van Nationale Opvoeding en Nederlandse Cultuur -
Rijksdienst voor Monumenten- en Landschapszorg
Brussel 1975

auteurs : A. Fauconnier & P. Roose

Voorafgaandelijke nota:

- De Brusselse randgemeenten Drogenbos, Kraainem, Linkebeek, Sint-Genesius-Rode, Wemmel en Wezembeek-Oppem vormden bij het opmaken van de orgelinventaris het "Arrondissement opgericht door de wet van 2 augustus 1963" (de zogenaamde "6 gemeenten met taalfaciliteiten") en zijn niet in dit boekdeel opgenomen. Deze gemeenten behoren thans evenwel ook tot de provincie Vlaams Brabant, arrondissement Halle-Vilvoorde.
- De gemeente Muizen, voorheen behorend bij de (nog niet gesplitste) provincie Brabant, werd in 1975 bij de stad Mechelen gevoegd, en behoort nu aldus tot de provincie Antwerpen.

ERRATA

- blz. 14-16 : De tekst van het Dreymann-voorstel is onvolledig; het integrale document werd inmiddels opgezocht door P. Collon.
- blz. 29, onder Literatuur : het citaat uit E. Gregoir heeft betrekking op Beerzel (bij Mechelen), niet op Beersel (bij Halle).
- blz. 31, lijn 6 : lees 1778 (niet 1878)
- blz. 32 : Het orgel is een werk van H. De Volder, 1848.
- blz. 35, onder Literatuur : lees "Hier wordt de gelijknamige plaats [Beert] in Nederland bedoeld."
- blz. 50 : De orgelbouwer is H. Loret.
- blz. 115 : Het orgel werd vernield bij een kerkbrand op 6 nov. 2008.
- blz. 184 : Het orgel is een werk van G. Cloetens (Brussel).
- blz. 193, onder Archivalia : Het voormalige orgel (Boutmy) staat thans in Aulne.
- blz. 200 : Het bouwjaar is 1851 (niet 1815).
- blz. 222 : Het "vorig" orgel was van J.-B. D'Hondt (Wolfsdonk).
- blz. 224, onder Literatuur, lijn 6 : Het blijkt toch niet Machelen in Oost-Vlaanderen te betreffen.
- blz. 225, lijn 4 : Het bouwjaar is 1776; de ombouw door Fr. Loret dateert van 1874.
- blz. 233, lijnen 2 en 12 : lees "Kerkarchieven".
- blz. 238 : Het (oude) instrument dat in 1759 verbouwd werd door E. Le Blas is niet meer aanwezig. Het werd vervangen door een occasie-orgel dat uit Neerlinter afkomstig was en in Mollem gerenoveerd werd door de orgelmakers Van Peteghem.
- blz. 242 : Bouwjaar vóór 1845 (Fr. Loret woonde tot dat jaar in Sint-Niklaas en verhuisde dan naar Mechelen). Het is niet uit te sluiten dat dit instrument als tweedehands door Bollebeek verworven werd.
- blz. 250 : Het bouwjaar is 1797 (i.p.v. 1777); dit orgel is het (voormalige) Positief van het orgel van Steenokkerzeel-Humelgem dat (door de bouwer Rochet zelf) naar Nossegem werd overgeplaatst.
- blz. 252, lijn 14 : lees 1922 (i.p.v. 1822) [deze passus handelt overigens over Steenokkerzeel-Humelgem].
- blz. 254 : De bouwer is inderdaad H. Loret (Laken), 1842.
- blz. 278 : Het orgel is een werk van J.E. Smets (Brussel), te situeren tussen 1810 en 1830.
- blz. 290 : Het orgel is inderdaad van H. De Volder, 1854.

- blz. 302 : In 1959 verkocht de weduwe E. Kerkhoff dit orgel aan Pamel-Ledeberg; het materiaal zou afkomstig zijn uit Tillet-Rechival.
- blz. 304 : Het bouwjaar is 1852.
- blz. 307 : Het orgel is op 9 juni 1994 vernield (door brandstichting).
- blz. 364 : De ombouw geschiedde door V. Van de Loo (Leuven).
- blz. 381 : Bouwjaar, lees 1797 (niet 1777).
- blz. 395, lijn 8 : lees "C. Loret van Mechelen" (niet Van Bever).
- blz. 413, onder Orgelkast : te schrappen "of misschien nog vroeger door Loret".
- blz. 423 : Het bouwjaar is 1762-1764.

HET HISTORISCH ORGEL IN VLAANDEREN
deel IIb
(provincie Vlaams Brabant - arrondissement Leuven)
uitg. Ministerie van Nationale Opvoeding en Nederlandse Cultuur -
Rijksdienst voor Monumenten- en Landschapszorg
Brussel 1977

auteurs : A. Fauconnier & P. Roose

ERRATA

- s.p. : In de inhoudstafels, onder resp. HOEGAARDEN en TIENEN : bij de fusieoperatie van gemeenten in 1977 werd de snelweg E40 als grens genomen tussen Hoegaarden en Tienen; hierdoor ging Groot-Overlaar naar de stad Tienen.
- blz. 53, lijn 5 : Lees "2-korig register".
- blz. 55 : Het orgel is gebouwd door J. Merklin.
- blz. 58 : De patroonheilige van de kerk is thans Sint-Antonius Abt (niet meer Sint-Lambertus).
- blz. 136 : Het betreft het binnenwerk van een Delhaye-orgel, afkomstig uit de abdij van Tongerlo; de oorspronkelijke orgelkast is verdwenen.
- blz. 188 : Groot-Overlaar behoort nu tot de stad Tienen (niet meer tot Hoegaarden).
- blz. 234 : De bouwer van het oorspronkelijke instrument was J. Smets (Brussel), 1792; het werd in het begin van de 19de eeuw al een eerste keer omgebouwd door de orgelmakers Van Peteghem.
- blz. 276 : In 1880 plaatsten de orgelmakers Pereboom & Leyser (Maastricht) een nieuw orgel, en namen het aanwezige Ruef-orgel mee.
- blz. 296, lijn 4 : Lees "P.A. Van Dinter".
- blz. 450 : Het bouwjaar is 1925-1926.

HET HISTORISCH ORGEL IN VLAANDEREN
deel IIIa
(provincie Antwerpen - arrondissement Antwerpen)
uitg. Ministerie van Nationale Opvoeding en Nederlandse Cultuur -
Rijksdienst voor Monumenten- en Landschapszorg
Brussel 1983

auteurs : A. Fauconnier & P. Roose

ERRATA

Inleiding, tweede bladzijde, lijn 16, lees "reflexie"

Bladwijzer (niet gepagineerd)

blz. [1], lijn 7 : lees "Christus"

blz. [1], lijn 19 : lees "Borromeus"

blz. [1], lijn 39 : na deze lijn moet een grotere spatie komen (Begijnhof en Schoenmakerskapel liggen uiteraard niet op Linkeroever)

blz. [2], lijn 20 : lees "Stenenbrug" (niet Stenenburg)

blz. [2], lijn 34 : lees "EKEREN"

blz. [2], lijn 38 : De wijk Hoogboom is in 1983 overgeheveld naar de gemeente KAPELLEN

blz. [2], lijn 44 : lees Bartholomeus

blz. [4], lijn 28 : paginanummer "544" toe te voegen

Inventaris

blz. 47, lijn 7 : "s.d." te vervangen door "te situeren ca. 1715".

blz. 48, lijn 11 : toe te voegen "Delhaye, 1732"

blz. 49, lijn 10 : lees "il" (i.p.v. "in").

blz. 53, lijn 1 : lees "1732-33".

blz. 96, lijn 34 : lees "1878" (i.p.v. 1875).

blz. 109, lijn 8 : "waarschijnlijk" is te schrappen.

blz. 135, lijnen 4 en 5 : te schrappen en te vervangen door:

Auteur instrument : J. Geurts / Berchem

Bouwjaar : 1906

blz. 153 en 155 werden omgewisseld :

- de bladzijde genummerd 153 is in werkelijkheid blz. 155

- de bladzijde genummerd 155 is in werkelijkheid blz. 153

blz. 176 : de foto werd ondersteboven afgedrukt.

blz. 177 : de rechtse foto werd ondersteboven afgedrukt.

blz. 261 : de kerk Onze-Lieve-Vrouw ter Schelde (Linkeroever) is op 9 maart 2000 uitgebrand; de hele inboedel werd vernield.

blz. 281, betreffende OOSTERWEEL :

De orgelkast uit de voormalige kerk van Oosterweel bevindt zich in het museum Vleeshuis te Antwerpen.

blz. 281, betreffende WILMARSDONK :

Het orgel werd wederopgebouwd en gerestaureerd, in de nieuwe kerk van Ekeren-Schoonbroek, Sint-Laurentius.

blz. 291 : Het Delhaye-orgel werd voor een eerste maal omgebouwd door J. Geurts in 1908, bij de plaatsing in de nieuwe kerk van 1899.

blz. 295, lijn 6 : toe te voegen bij transformaties:

- Fr. Loreet (Mechelen), midden 19de e.

blz. 337, lijn 7 : het bouwjaar is 1933.

blz. 356, lijn 11 : Het orgel dat zou aangekocht worden bij de orgelbouwers Franssen in Roermond, is door het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog (en het afsluiten van de grens met Nederland) nooit ter plaatse geraakt, ook niet meer na de oorlog.

blz. 378 : Auteur & bouwjaar oorspronkelijk instrument : J.-B. Forceville,

1713.

- blz. 385 : Het Stevens-orgel werd in 1985 geruild met het orgel van de Sint-Suzannakerk in Schaarbeek (orgel Pels & Zoon, Lier, 1962).
- blz. 467 : De linkse foto werd ondersteboven afgedrukt.
- blz. 481 : De rechtse foto werd ondersteboven afgedrukt.
- blz. 482 : De kerk van Hemiksem-Statie is uit gebruik genomen en het orgel is verkocht aan de Sint-Andrieskerk te Brugge.
- blz. 498 : Het orgel waarvan de kast een kleine hoeveelheid pijpwerk in 1965 herbruikt werden, was een instrument van Delhaye.
- blz. 606 en 614 : Twee afbeeldingen werden omgewisseld -
  - blz. 606 : het afgebeelde orgel is dat van Reet, Sint-Maria-Magdalena (doksaalorgel,
  - blz. 614 : het afgebeelde orgel is dat van Ranst, Sint-Pancratius.
- blz. 659 : Lijnen 8 en 9 kunnen wegvallen en vervangen worden door:
"Een ombouw van het instrument geschiedde in 1883 door A. Verhulst uit Herent."
- blz. 665 : De onderschriften van beide afbeeldingen werden omgewisseld.
- blz. 674, lijn 6 : Lees "1842" (i.p.v. 1839).
- blz. 701, lijn 4 : Het instrument is van Christiaan Penceler of van zijn gezelschap Jacobus Verbuecken, 1729.
- blz. 729 : Lijn 19 (Boom-Tuinwijk) is te schrappen.

HET HISTORISCH ORGEL IN VLAANDEREN
deel IVa
(provincie West-Vlaanderen - arrondissementen Brugge en Oostende)
uitg. Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap -
Bestuur voor Monumenten en Landschappen
Brussel 1986

auteurs : A. Fauconnier & P. Roose

INHOUD

- blz. 1 - 481 : arrondissement BRUGGE
blz. 482 - 677 : arrondissement OOSTENDE

blz. 678 e.v. : appendices

ERRATA

- s.p., in de Bladwijzer, eerste blad :
BRUGGE, Assebroek, O.L.Vrouw : lees blz. "195" (i.p.v. 159).
blz. 102-104 : er werden twee bladzijden omgewisseld
- de bladzijde genummerd 102 is in werkelijkheid blz. 104
- de bladzijde genummerd 104 is in werkelijkheid blz. 102
blz. 118-120 : er werden twee bladzijden omgewisseld
- de bladzijde genummerd 118 is in werkelijkheid blz. 120
- de bladzijde genummerd 120 is in werkelijkheid blz. 118
blz. 373 : De kerk van Westkapelle brandde af op 26 maart 2013; het orgel
ging verloren.
blz. 453, lijn 9 : lees "61" (i.p.v. 60)
blz. 507, lijn 9 : "ca." is te schrappen.
blz. 575 : De kerk van Schore brandde af in de nacht van 13-14 juni 1996;
het orgel ging verloren.
blz. 581, lijnen 9 en 10 : lees "1977" (i.p.v. "ca.1980"), alsook "in 1985
voltooid".
blz. 583, lijn 11 : lees "1973" (i.p.v. "ca. 1975").
blz. 636, lijn 11 : lees "1982" (i.p.v. "1983").
blz. 678 : Vier van de opgelijste kerken bezitten thans (2019) wel een
orgel, het zijn
- Assebroek, Onze-Lieve-Vrouw ten Hemel Opgenomen
- Male, Sint-Thomas
- Moerkerke, Sint-Rita
- Torhout, Maria Assumpta